

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
ГО «ЦЕНТР АДАПТИВНОГО ЛІДЕРСТВА ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ»
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNO-HUMANISTYCZNA
(POLSKA, BIELSKO-BIALA)
EURÓPSKY INŠTITÚT ĎALŠIEHO VZDELÁVANIA (SLOVAKIA)
РААТА GUGUSHVILI INSTITUTE OF ECONOMICS OF IVANE
JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY (TBILISI, GEORGIA)
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НА НАЦІОНАЛЬНОМУ
ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ**

**Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції**

Маріуполь – Київ, 2020

УДК 316/352

П 36

П-36 Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. 21-22-травня 2020 р. Маріуполь (Україна). – Маріуполь-Київ: ПП Халіков Р.Р., 2020. – 250 с.

ISBN 978-617-7565-33-7

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – голова, д. держ.упр., професор, ректор Донецького державного університету управління

Чечель А. О. – заступник голови, д. е. н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., професор, проректор з наукової та виховної роботи Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Зелінська М. І. – к. політ.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к. держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Хлобистов Є.В. – д. е. н., професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія»; директор Міжнародного науково-дидактичного інституту Вищої Школи економіки та гуманітаристики (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Bielsko-Biala, Polska)

Abesadze Ramaz, Doctor of Economics, Professor, Paata Gugushvili Institute of Economics of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia)

Zat'ko Jozef, Dr.h.c. mult. JUDr., Honor. Prof. mult., prorektor pre medzinárodné vzťahy Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania (Polsko, Poznań), Prezident Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania (Slovakia)

Павленко О.П. – к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління
(м. Маріуполь), 2020

Зелінська М.І.

*кандидат політичних наук, доцент
кафедри публічного управління та адміністрування,
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)*

Прокопець Т.Б.

*начальник відділу виплат управління фінансових ресурсів
Департаменту соціального захисту населення
Маріупольської міської ради*

Ісаєва А.В.

*студентка групи ММ-18з
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)*

**ЗАСАДИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УЧАСНИКІВ АТО**

Учасники антитерористичної операції - військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, а також працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення у порядку, встановленому законодавством.

Неоднозначним в Україні є поняття «постраждалих» від АТО. Такий статус не закріплюється законодавством. Натомість виділяють статус внутрішньо переміщених осіб, статус потерпілого у кримінальному провадженні за фактом ведення Росією агресивної війни проти України. Однак на наш погляд, статус потерпілого

є значно ширший, оскільки він включає людей, які залишилися на тимчасово-окупованих територіях, зокрема дітей, пенсіонерів, громадян України працездатного віку, неповні сім'ї тощо.

Проведений аналіз соціальних проблем учасників та постраждалих внаслідок АТО дозволяє стверджувати, що на сьогодні учасники АТО та постраждалі від АТО стикаються з великою кількістю соціальних проблем: від втрати житла до загибелі родичів та втрати годувальників. Основною соціальною проблемою учасника АТО є матеріальні виплати та пільги, отримання статусу учасника АТО, соціальна реабілітація. Відшкодування втрат є головною соціальною проблемою постраждалих внаслідок АТО, крім цього, важливим є порушення їх соціальних прав та свобод.

На сьогодні нормативно-правове забезпечення надання соціальних послуг учасникам та постраждалим внаслідок АТО забезпечується великою кількістю нормативно-правових актів. Серед них Конституція України, Цивільний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Кодекс цивільного захисту, Закони України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», «Про боротьбу з тероризмом», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про соціальні послуги», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Найбільша кількість нормативно-правових актів прийнята КМУ у вигляді постанов та розпоряджень. Ними регулюються ті чи інші аспекти надання матеріальної допомоги та соціального обслуговування.

Проведений аналіз надання соціальної допомоги учасникам та постраждалим внаслідок АТО, зокрема, в Маріуполі дозволив встановити, що соціальну допомогу учасникам та постраждалим внаслідок АТО можна розподілити на дві категорії: державну та недержавну. Перша здійснюється та фінансується державними органами та органами місцевого самоврядування. Друга надається недержавними організаціями (громадськими об'єднаннями, волонтерськими рухами, волонтерами).

В Маріуполі департамент соціального захисту становить на облік учасників та постраждалих внаслідок АТО. Така реєстрація дозволяє надавати різні види державної соціальної допомоги таким особам за адресним принципом. Такі особи забезпечуються санаторно-курортним лікуванням, їм надається матеріальна допомога на оздоровлення, вони забезпечуються технічними та іншими засобами реабілітації незалежно від встановлення їм інвалідності та на

підставі рішень військово-лікарських комісій чи висновків лікарсько-консультативних комісій лікувально-профілактичних закладів.

Соціальна допомога на державному рівні в Донецькій області включає: надання адресної допомоги сім'ям загиблих (померлих) військових, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на сході України, надання стипендій інвалідам-військовослужбовцям, які брали участь у проведенні антитерористичної операції на сході України, надання одноразової грошової допомоги мобілізованим особам, надання щомісячної матеріальної допомоги дітям військовослужбовців, які беруть участь у проведенні антитерористичної операції на сході України.

Водночас, у сфері соціальної допомоги населенню громадські і благодійні організації – не конкуренти державі, а є її партнерами. На сьогодні існує необхідність в удосконаленні законодавства, яке регулює правовий статус та діяльність недержавних організацій, які надають соціальну допомогу учасникам та постраждалим від АТО. До недержавного сектору Донецької області належать громадські, благодійні, релігійні організації чи фонди та фізичні особи, діяльність яких пов'язана з наданням соціальних послуг. Ндержавні організації учасникам та постраждалим від АТО надають юридичну підтримку; медичну підтримку; допомогу у професійній перекваліфікації; психологічну підтримку; реабілітаційні табори; соціальний супровід.

На нашу думку, вкрай важливим є координація діяльності недержавних установ та організацій щодо надання соціальної допомоги учасникам та постраждалим від АТО.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія. Полтава. ПУЕТ, 2012. 341 с.

2. Гладій В. І. Реформування системи місцевого самоврядування: досвід Вишеградської групи. Грані 2015. № 12 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_12%281%29__12.

3. Деякі питання соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 29.04.2016 № 336; URL.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3362016-%D0%BF>